

Mottagare
Regionstyrelsen

Motion. Åtgärder för att skydda och bevara Gotlands landskapsdjur

Förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Maya Arfvidson (MP) och Jennifer Medin (MP) yrkar i en motion att Region Gotland får i uppdrag att utreda och sedan genomföra åtgärder för att skydda och stärka igelkottspopulationen på Gotland i riktning mot de förslag motionärerna lämnar.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att det redan görs löpande åtgärder inom Region Gotlands parkförvaltning som kan bidra till att förbättra livsmiljöerna för igelkottarna. Vidare är förvaltningens bedömning att frågan, i relation till andra frågor, inte är tillräckligt prioriterad att lägga ytterligare resurser på i dagsläget.

Regionstyrelseförvaltningen ansluter sig till samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning och föreslår regionstyrelsen att besluta att motionen med hänvisning denna tjänsteskrivelses innehåll ska anses besvarad.

Ärendebeskrivning

Motionen beskriver att igelkotten är ett av Sveriges mest älskade och välkända djur, och tillika Gotlands landskapsdjur. Arten har varit fridlyst sedan 1972, vilket innebär att det är förbjudet att döda, skada eller fånga en igelkott. Trots detta har antalet igelkottar i Sverige minskat kraftigt under de senaste decennierna. På vissa platser har de helt försvunnit, vilket är en oroande utveckling.

Igelkotten är rödlistad som nära hotad (NT) enligt SLU Artdatabankens bedömning från år 2020. Arten minskade kraftigt i Norden under 1960- och 70-talen. Detta tros ha berott på flera samverkande faktorer, bland annat landskapsförändringar som orsakat en minskning av övervintringsplatser, igenväxning som troligen försämrat möjligheten till att hitta föda på landsbygden och ökad biltrafik. På många platser runt om i Sverige har igelkotten sannolikt försvunnit lokalt på grund av bildöden. Vissa omständigheter tyder på att miljögifter kan ha större effekt på igelkotten än på många andra däggdjur. Självgående robotgräsklippare, som många villaägare nu använder, pekas ofta ut som ytterligare ett hot mot igelkottar. Dock har man

inte kunnat hitta belägg för att detta skulle kunna påverka populationen (SLU Artdatabanken, 2025).

Under sommaren 2024 genomförde WWF och Nordens Ark en igelkottsräkning i Sverige, där resultatet visade på att Gotland är det igelkottstätaste länet i landet. Anledningarna sägs kunna vara att det finns gott om livsmiljöer på Gotland, kanske lite mindre biltrafik och avsaknad av grävling som utgör en predator.

Motionen inkom till regionstyrelseförvaltningen 2024-10-15 och remitterades samma dag till samhällsbyggnadsförvaltningen. Miljö- och byggnämnden behandlade samhällsbyggnadsförvaltningens underlag 2025-05-16 § 87 och beslutade, efter votering, att motionen härigenom skulle anses besvarad.

Bedömning

Motionärerna yrkar att Region Gotland får i uppdrag att utreda och sedan genomföra åtgärder för att skydda och stärka igelkottspopulationen på Gotland i riktning med de förslag motionärerna lämnar. Som exempel nämns att Region Gotland har möjlighet att göra informationskampanjer riktade till allmänheten, anlägga djurskyddsområden eller sköta sina grönytor på så vis att det gynnar igelkottarna och den biologiska mångfalden.

I miljö- och byggnämndens beslut beskriver samhällsbyggnadsförvaltningen hur regionens parkförvaltning försöker gynna igelkottarna genom att spara snåriga buskage i stor utsträckning på många platser, där det också brukar samlas löv. Nya faunadepåer skapas också hela tiden med både stockar och sly. Vad gäller gräsytor har förvaltningen i år valt att klippa vissa sträckor längs vägar som förra året lämnades oklippta, i hopp om att igelkottarna inte ska luras ut på vägarna i lika stor utsträckning. De sträckor som förblir oklippta kommer de i år att klippa kanterna på. Parkförvaltningen har även valt att låta gräset växa på större ytor i år, vilket innebär att det finnas mer attraktiv yta att röra sig på för igelkottarna vilket således borde minska riskerna att de söker sig ut på vägarna.

Samhällsbyggnadsförvaltningen gör vidare bedömningen att frågan inte är tillräckligt prioriterad relaterat till andra frågor för att motivera att ytterligare resurser läggs på den i dagsläget.

Regionstyrelseförvaltningen ansluter sig till samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning och föreslår regionstyrelsen att besluta att motionen med hänvisning till ovan ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2024-09-30

Miljö- och byggnämnden 2025-05-16 § 87

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-07-09

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:
Förslagsställaren